1920 സെപ്റ്റംബർ 5-ന് നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം സ്ഥാപിതമായി. 1920 സെപ്റ്റംബറിൽ കൊൽക്കത്തയിൽ നടന്ന ഒരു കോൺഗ്രസ് സമ്മേളനത്തിലാണ് പാർട്ടി നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചത്. 1920 സെപ്തംബർ മുതൽ 1922 ഫെബ്രുവരി വരെ നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം സജീവമായിരുന്നു. ഇത് ഇന്ത്യൻ വിമോചന സമര ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പുതിയ യുഗത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചു.

ജാലിയൻ വാലാബാഗ് കൂട്ടക്കൊലയെ തുടർന്ന് ആരംഭിച്ച ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ 1922-ലെ ചൗരി ചൗര സംഭവത്തെത്തുടർന്ന് നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം നിർത്തി വെച്ചു.

ഒരു വ്യക്തി പ്രസ്ഥാനത്തെ ബഹുജന പ്രസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുകയായിരുന്നു അത്. നിസ്സഹകരണത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം പൂർണ്ണ സ്വരാജ് എന്നും അറിയപ്പെടുന്ന പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യം നേടുക എന്നതായിരുന്നു. അത് ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യ സമര ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പുതിയ യുഗത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചു.

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ടൈംലൈൻ

1918	Rowlatt Act
1919	Khalifa lost the war in Turkey
August 1920	Official Commencement of Non- cooperation Movement
September 1920	Layout & objective of Non-cooperation Movement in Kolkata
December 1920	Leadership formed from 15 congress committees in Nagpur
5 February 1922	Chauri Chaura Incident
March 1922	Mahatma Gandhi Arrested & sentenced
1 January 1923	Swaraj Party formed by CR Das & Motilal Nehru

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ

- **യുദ്ധാനന്തരം ബ്രിട്ടീഷുകാരോടുള്ള നീരസം:** ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധസമയത്ത് ബ്രിട്ടനിലേക്കുള്ള ജനങ്ങളുടെയും വിഭവങ്ങളുടെയും ഗണ്യമായ സംഭാവനയ്ക്ക് പകരമായി യുദ്ധത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ തങ്ങൾക്ക് സ്വയംഭരണാവകാശം നൽകുമെന്ന് ഇന്ത്യക്കാർ വിശ്വസിച്ചു. എന്നിരുന്നാലും, 1919 ലെ ഗവൺമെന്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യൻ ആക്റ്റ് തൃപ്തികരമല്ലെന്ന് തെളിഞ്ഞു. കൂടാതെ, ബ്രിട്ടീഷുകാർ റൗലറ്റ് നിയമം പോലുള്ള കഠിനമായ നിയമനിർമ്മാണം നടത്തി, ഇത് യുദ്ധകാല സഹായമുണ്ടായിട്ടും ഭരണാധികാരികളാൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടതായി തോന്നിയ നിരവധി ഇന്ത്യക്കാരെ പ്രകോപിപ്പിച്ചു.

- **ഹോം റൂൾ പ്രസ്ഥാനം:**ആനി ബസന്റിന്റെയും ബാലഗംഗാധര തിലകിന്റെയും ഹോം റൂൾ മൂവ്മെന്റാണ് നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന് അടിത്തറ പാകിയത്. INC യുടെ തീവ്രവാദികളും മിതവാദികളും ഏകീകരിക്കപ്പെട്ടു, ലഖ്നൗ ഉടമ്പടി മുസ്ലിം ലീഗും കോൺഗ്രസ് പാർട്ടിയും തമ്മിലുള്ള സഹകരണത്തിനും സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു.

- **ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന്റെ ഫലമായി സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധികൾ:** യുദ്ധത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ പങ്കാളിത്തം ജനങ്ങൾക്ക് കാര്യമായ സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കി. ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വില ഉയരാൻ തുടങ്ങി, ഇത് സാധാരണക്കാരനെ ബാധിക്കുന്നു. കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വില ഉയരാത്തതിനാൽ കർഷകരും ദുരിതത്തിലായി. ഇതെല്ലാം സർക്കാരിന്റെ രോഷത്തിന് ആക്കം കൂട്ടി.

- **റൗലറ്റ് നിയമവും ജാലിയൻ വാലാബാഗ് കൂട്ടക്കൊലയും:** നിയന്ത്രിത റൗലറ്റ് നിയമവും അമൃത്സറിലെ ജാലിയൻ വാലാബാഗിൽ നടന്ന ഭീകരമായ കശാപ്പും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയക്കാരിലും ജനങ്ങളിലും വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തി. ബ്രിട്ടീഷ് നിയമവ്യവസ്ഥയിലുള്ള അവരുടെ വിശ്വാസം തകർന്നു, ഗവൺമെന്റിനെതിരെ കൂടുതൽ ആക്രമണാത്മകവും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്തതുമായ സമീപനത്തിന് വേണ്ടി വാദിച്ച നേതാക്കളുടെ പിന്നിൽ രാജ്യം മുഴുവൻ അണിനിരന്നു..

- **ഖിലാഫത്ത് പ്രസ്ഥാനം:** ഒന്നാം ലോകമഹായുദ്ധസമയത്ത്, തുർക്കി, കേന്ദ്രശക്തികളിൽ ഒന്നായി, ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കെതിരെ പോരാടി. തുർക്കിയുടെ പരാജയത്തെത്തുടർന്ന്, ഉസ്മാനിയ ഖിലാഫത്ത് നിർത്തലാക്കാൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. മുസ്ലീങ്ങൾ തുർക്കിയിലെ സുൽത്താനെ തങ്ങളുടെ ഖലീഫയായി (മുസ്ലിംകളുടെ മതത്തലവൻ) ആദരിച്ചു. അലി സഹോദരന്മാർ (മൗലാന മുഹമ്മദ് അലി, മൗലാന ഷൗക്കത്ത് അലി), മൗലാന ആസാദ്, ഹക്കിം അജ്മൽ ഖാൻ, ഹസ്രത്ത് മൊഹാനി

എന്നിവർ ഖിലാഫത്ത് പ്രസ്ഥാനത്തിന് നേതൃത്വം നൽകി. ഖിലാഫത്ത് പൊളിക്കരുതെന്ന് ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകൂടത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ സഹായം ഇതിന് ലഭിച്ചു. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നേതാക്കൾ ഗാന്ധിജിയുടെ നിസ്സഹകരണ സമരത്തെ പിന്തുണക്കുകയും ബ്രിട്ടീഷുകാർക്കെതിരെ ഒരു ഏകീകൃത പ്രതിഷേധം സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ

- ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണത്തിനെതിരായ അഹിംസാത്മകവും സമാധാനപരവുമായ പ്രതിഷേധമായിരുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനം.
- പ്രതിഷേധത്തിന്റെ ഒരു രൂപമെന്ന നിലയിൽ, ഇന്ത്യക്കാരോട് അവരുടെ സ്ഥാനപ്പേരുകൾ ഉപേക്ഷിക്കാനും പ്രാദേശിക അധികാരികളിലെ നിയുക്ത സ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്ന് രാജിവയ്ക്കാനും അഭ്യർത്ഥിച്ചു.
- ഭരണത്തിലെ തങ്ങളുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ രാജിവയ്ക്കാൻ ജനങ്ങളോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു.
- സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ളതോ സഹായമുള്ളതോ ആയ സ്കൂളുകളിൽ നിന്നും സർവ്വകലാശാലകളിൽ നിന്നും കുട്ടികളെ കൊണ്ടുപോകാൻ ആളുകളോട് പറഞ്ഞു.
- ഇന്ത്യൻ നിർമ്മിത വസ്തുക്കൾക്ക് അനുകൂലമായി വിദേശ വസ്തുക്കൾ നിരസിക്കാൻ ആളുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.
- നിയമസഭാ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ബഹിഷ്കരിക്കാൻ ജനങ്ങളോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു.
- ബ്രിട്ടീഷ് സൈന്യത്തിൽ സേവനമനുഷ്ഠിക്കരുതെന്ന് വ്യക്തികളോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചു.
- മുമ്പത്തെ നടപടിക്രമങ്ങൾ ഫലം നൽകുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ, വ്യക്തികൾ അവരുടെ നികുതി അടയ്ക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുമെന്നും വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടു.
- സ്വരാജ്യ, അല്ലെങ്കിൽ സ്വയം ഭരണം, ഐഎൻസിയും ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു.
- അഭ്യർത്ഥനകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന്, പൂർണ്ണമായും അക്രമരഹിതമായ തന്ത്രങ്ങൾ മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കൂ.
- നിസ്സഹകരണ കാമ്പെയ്ൻ സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിലെ ഒരു ജലസ്രോതസ്സായിരുന്നു, കാരണം ആദ്യമായി സ്വയം ഭരണം നേടുന്നതിന് ഭരണഘടനാപരമായ നടപടികൾ ത്യജിക്കാൻ INC തയ്യാറാണെന്ന് അത് തെളിയിച്ചു.
- സമരം അവസാനിപ്പിച്ചാൽ ഒരു വർഷത്തിനകം സ്വരാജ് എത്തുമെന്ന് ഗാന്ധിജി വാഗ്ദാനം ചെയ്തിരുന്നു.

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനം നിർത്തിവയ്ക്കാനുള്ള കാരണങ്ങൾ

- ചൗരി ചൗര ദുരന്തത്തെത്തുടർന്ന് 1922 ഫെബ്രുവരിയിൽ ഗാന്ധിജി പ്രചാരണം അവസാനിപ്പിച്ചു.
- ഉത്തർപ്രദേശിലെ ചൗരി ചൗരയിൽ പോലീസും പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രകടനക്കാരും തമ്മിലുള്ള സംഘർഷത്തിനിടെ അക്രമാസക്തരായ ജനക്കൂട്ടം പോലീസ് സ്റ്റേഷന് തീയിട്ടു, 22 ഉദ്യോഗസ്ഥർ കൊല്ലപ്പെട്ടു.
- അഹിംസയിലൂടെ സർക്കാരിനെതിരെ ഉയരാൻ ജനങ്ങൾ തയ്യാറല്ലെന്ന് ആരോപിച്ച് ഗാന്ധിജി പ്രചാരണം നിർത്തി. മോത്തിലാൽ നെഹ്റു, സി ആർ ദാസ് തുടങ്ങിയ നിരവധി നേതാക്കൾ ഒറ്റപ്പെട്ട അക്രമ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പേരിൽ പ്രചാരണം താൽക്കാലികമായി നിർത്തിവയ്ക്കുന്നതിനെ എതിർത്തിരുന്നു.

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിന് ചെറിയ സ്വാധീനമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും വിജയിച്ചില്ല. ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ എല്ലാ അനന്തരഫലങ്ങളും ഇവിടെയുണ്ട്:

- പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഫലമായി വ്യക്തികൾ ബ്രിട്ടീഷ് വിരുദ്ധ വികാരം രൂപപ്പെടുത്തി, ഇത് ബ്രിട്ടീഷ് നിയന്ത്രണത്തെയും നേതാക്കളെയും അട്ടിമറിക്കാനുള്ള ശ്രമത്തിലേക്ക് നയിച്ചു.
- ഖിലാഫത്ത് പ്രസ്ഥാനം നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനവുമായി ലയിച്ചപ്പോൾ അത് ഹിന്ദുക്കളെയും മുസ്ലീങ്ങളെയും ഒരുമിപ്പിച്ചു.
- ബ്രിട്ടീഷ് വസ്തുക്കൾ ബഹിഷ്കരിക്കുകയും ഖാദി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു
- വലിയൊരു വിഭാഗം ആളുകൾ പങ്കെടുത്ത ആദ്യത്തെ പ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു ഇത്; കർഷകർ, വ്യാപാരികൾ തുടങ്ങി നിരവധി വിഭാഗങ്ങളിലെ വ്യക്തികളെ അത് പ്രതിഷേധത്തിൽ ഒന്നിച്ചുനിർത്തി.
- പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണകൂടം ഞെട്ടിപ്പോയി.
- ഇത് രാജ്യത്തിന്റെ സാമുദായിക ഐക്യം പ്രകടമാക്കിക്കൊണ്ട് ഹിന്ദുക്കളിൽ നിന്നും മുസ്ലീങ്ങളിൽ നിന്നും പങ്കാളിത്തം നേടി.
- ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഫലമായി ജനങ്ങളിൽ കോൺഗ്രസ് പാർട്ടിയുടെ ആകർഷണം കെട്ടിപ്പടുത്തു. ഈ പ്രചാരണത്തിന്റെ ഫലമായി ജനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരായിരുന്നു. അവർക്ക് അധികാരികളെ ഭയമില്ലായിരുന്നു.
- ജനക്കൂട്ടം ജയിലുകളിലേക്ക് സ്വമേധയാ ഒഴുകിയെത്തി.
- ബ്രിട്ടീഷ് ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ബഹിഷ്കരിച്ചതിന്റെ ഫലമായി ഇന്ത്യൻ വ്യാപാരികളും മില്ലുടമകളും ഈ സമയത്ത് ധാരാളം പണം സമ്പാദിച്ചു. ഖാദിക്ക് ഉയർത്തി.
- ഈ സമയത്ത്, യുണൈറ്റഡ് കിംഗ്ഡത്തിൽ നിന്നുള്ള പഞ്ചസാര ഇറക്കുമതി ഗണ്യമായി കുറഞ്ഞു.
- ഈ പ്രചാരണം ഗാന്ധിജിയെ ബഹുജന നേതാവായി ഉയർത്തുകയും ചെയ്തു.

byjusexamprep.com

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പ്രശസ്ത വ്യക്തികളുടെ പങ്ക്

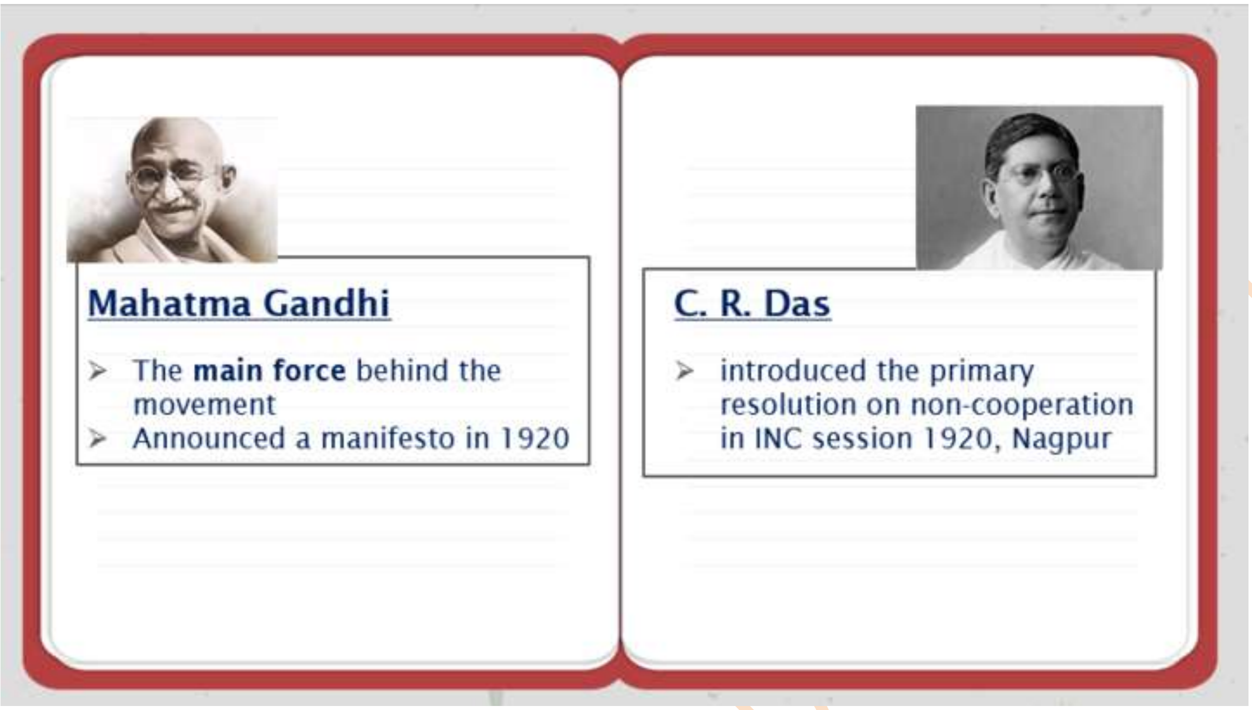

നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യക്തിത്വങ്ങൾ	നിസ്സഹകരണ പ്രസ്ഥാനത്തിലെ പങ്ക്
മഹാത്മാ ഗാന്ധി	• പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പിന്നിലെ പ്രധാന ശക്തി • 1920-ൽ അദ്ദേഹം ഒരു പ്രകടന പത്രിക പുറത്തിറക്കി.
സി.ആർ.ദാസ്	• 1920-ൽ നാഗ്പൂരിൽ നടന്ന കോൺഗ്രസിന്റെ വാർഷിക സമ്മേളനത്തിൽ അദ്ദേഹം നിസ്സഹകരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രാഥമിക പ്രമേയം അവതരിപ്പിച്ചു. • അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂന്ന് കീഴുദ്യോഗസ്ഥരും സഖ്യകക്ഷികളും, മിഡ്നാപ്പൂരിലെ ബീരേന്ദ്രനാഥ് സംസാൽ, ചിറ്റഗോംഗിലെ ജെ.എം. സെൻഗുപ്ത, കൽക്കട്ടയിലെ സുഭാഷ് ബോസ് എന്നിവർ ഹിന്ദുക്കളെയും മുസ്ലീങ്ങളെയും ഒരുമിച്ച് കൊണ്ടുവരുന്നതിൽ പ്രധാന പങ്കുവഹിച്ചു.

byjusexamprep

ജവഹർലാൽ നെഹ്റു	• കിസാൻ സഭകളുടെ രൂപീകരണത്തെ പിന്തുണച്ചു. • പ്രസ്ഥാനം പിൻവലിക്കാനുള്ള ഗാന്ധിയുടെ തീരുമാനത്തെ എതിർത്തു.
സുഭാഷ് ചന്ദ്രബോസ്	• സർക്കാർ സർവീസിൽ നിന്ന് രാജിവച്ചു • കൊൽക്കത്ത നാഷണൽ കോളേജിന്റെ പ്രിൻസിപ്പലായി നിയമിതനായി
അലി സഹോദരന്മാർ (ഷൗക്കത്ത് അലി, മുഹമ്മദ് അലി)	• മുഹമ്മദ് അലി അഖിലേന്ത്യാ ഖിലാഫത്ത് സമ്മേളനത്തിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചു, "മുസ്ലിംകൾ ബ്രിട്ടീഷ് സൈന്യത്തിൽ തുടരുന്നത് ആത്മീയമായി നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു."
മോത്തിലാൽ നെഹ്റു	• **അഭിഭാഷകവൃത്തി ഉപേക്ഷിച്ചു**
ലാലാ ലജ്പത് റായ്	• തുടക്കത്തിൽ പ്രസ്ഥാനത്തെ പിന്തുണച്ചില്ല • പിന്നീട് അത് പിൻവലിക്കുന്നതിനെതിരെ അദ്ദേഹം രംഗത്തെത്തി
സർദാർ വല്ലഭായ് പട്ടേൽ	• ഗുജറാത്തിൽ പ്രസ്ഥാനം വ്യാപിപ്പിച്ചു.

byjusexamprep.com